

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DRŽAVNI PROGRAM ZA OBVLADOVANJE
SLADKORNE BOLEZNI 2020-30

VSI ZA ENEGA!

Skupaj za
vse nas!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Zbornica zdravstvene in babilke nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Sekcija medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov v
endokrinologiji

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

FARMACIJA SLOVENE
ZBORNA CHAMBER
OF PHARMACY

Zveza društev
Diabetikov Slovenije
Slovenian Diabetes Association

Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije

DIABETOLOŠKO ZDRUŽENJE SLOVENIJE

univerzitetni klinični center ljubljana

Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetos in presnovne bolezni

univerzitetni klinični center ljubljana

Pediatrična klinika

univerzitetni klinični center ljubljana

Očesna klinika

KATEDRA ZA DRUŽINSKO MEDICINO
MEDICINSKE FAKULTETE UNIVERZE V LJUBLJANI

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

"V Sloveniji nam je
mar za sladkorno
bolezen!"

Oseb s sladkorno boleznijo je vedno več, vsako leto jo na novo odkrijemo pri 10.000 ljudeh. Glavna razloga sta podobno kot v drugje po Evropi, **stara** **ranje populacije in neugoden način življenja s povečevanjem telesne teže**. S sladkorno boleznijo pa pogosto ne živi samo tisti, ki je bolan, ampak tudi njegovi bližnji, prijatelji, sošolci, sodelavci. Sladkorne bolezni je povsod veliko. Dobrih novic pa je kar nekaj. **Sladkorno bolezen znamo zelo dobro zdraviti**. Znamo jo **odkriti zelo zgodaj**, ko je zdravljenje še posebej učinkovito. Pri tistih, ki je še nimajo, jo je **možno preprečiti oziroma jo odložiti** v čim kasnejše življenjsko obdobje. Vemo pa tudi, da ni vse le na posamezniku, temveč potrebujemo **okolje, v katerem je boljše zdravje omogočeno vsem**. Torej zares potrebujemo skupno načrtovanje in skupno izvajanje ukrepov, ki naslavljajo vsa ta področja.

V Sloveniji nam je mar za sladkorno bolezen. O tem priča vrsta aktivnosti, katerih namen je obvladovanje sladkorne bolezni. S tem se na Ministrstvu za zdravje že od leta 2006 ukvarja skupina strokovnjakov in predstavnikov pomembnih inštitucij vključno s predstavniki oseb s sladkorno boleznijo. Njen glavni namen je usklajevanje in načrtovanje akcij na področju obvladovanja sladkorne bolezni, ki se izvajajo v državi.

Ta skupina je tako pripravila prvi Nacionalni program za obvladovanje sladkorne bolezni 2010-2020, ki ga je potrdila Vlada Republike Slovenije leta 2010 in je bil s tem tudi potrjen kot strategija, kot vizija, kaj je potrebno narediti. Na podlagi tega programa je nastalo veliko aktivnosti. Skupina pa je proti koncu desetletja prepoznala še nove možnosti za izboljšanje in je zato, na podlagi analiz in podatkov, pripravila izhodišča za **Državni program za obvladovanje sladkorne bolezni 2020-2030, ali krajše DPOSB 2020-2030**.

SSKJ:
obvladovánje -a
sposobnost odločujoče
vplivati na pojavitev,
potek, ...

FLORJAN SPRAŠUJE

Štefan odgovarja

“DRŽAVNI PROGRAM JE LE KUP PAPIRJA.”

Na DPOSB 2020-2030 ni zaposlenih ljudi. Skupino sestavljajo ljudje, ki imajo redno zaposlitev v svojih matičnih ustanovah, za sodelovanje niso posebej nagrajeni. Žene jih entuziazem, da s sodelovanjem lažje obvladujemo sladkorno bolezen.

“TOLIKO NAPISANEGA, PA NIČ SPREMEMB.”

Spremembe v državi se (razen v epidemiji) ne zgodijo čez noč. Včasih traja več let, da iz pobude zraste odličen ukrep. Če ne bi bilo pobude, danes ne bi imeli DPOSB 2020-2030.

“NAJ DRŽAVA KAJ NAREDI!”

Država ni človek, nima rok in glave. Država smo mi vsi. Da se kaj premakne, je soodgovoren vsak od nas. Morda najprej v svojem okolju, pa predstaviti dobro prakso v svoji strokovni sredi, nato pogumno deliti izsledke še širše. In tako naprej. Kako izbrati, v katero smer? DPOSB 2020-2030 daje ideje.

“ČE BI BILO VEČ DENARJA, BI BILO VSE LAŽJE!”

Vsi vemo, da ni vse v denarju, je pa to dober izgovor, kadar kaj ni narejeno. Pa res zaradi denarja?

“KO SE POJAVI SLADKORNA, JE VSEGA LUŠNEGA KONEC.”

Pa to res drži? Že življenje brez bolezni prinaša različne izzive, bolezen gotovo sodi med manj prijetne izkušnje. Res je, da se sladkorna bolezen ne pozdravi. Ključni cilj zdravljenja je torej pot, kako človeku omogočiti normalno, čim bolj kakovostno življenje. Odlična tehnologija, moderna zdravila, natančne diagnostične možnosti, sodobni pristopi v svetovanju- vsa ta znanost je namenjena človeku, ta pa je v svoji individualnosti unikatna. Uspeh zdravljenja je tudi, kako živeti kakovostno, polno življenje kljub bolezni. Poimenovanje »oseba s sladkorno boleznijo« pomeni ravno to – človek »ima« sladkorno, pa še tudi marsikaj drugega, kar mu v življenju veliko pomeni in »sladkorna« naj mu tega vzame najmanj kot je le mogoče.

“SAM GREM HITREJE, SKUPAJ PRIDEMO DLJE!”

Ne samo za vse oblikovalce zdravstvene politike, poznavanje DPOSB 2020-2030 je zelo dobrodošlo tudi za vse druge načrtovalce in izvajalce aktivnosti na področju obvladovanja sladkorne bolezni, saj opisuje vizijo obvladovanja sladkorne bolezni, torej v katero smer gremo. Dobro je, da vse aktivnosti, ki so povezane s sladkorno boleznijo, temeljijo na tej skupni viziji in so tudi usklajene med seboj. Na spletni strani <https://www.obvladajmosladkorno.si/> so navedene aktivnosti, ki so načrtovane za vsako dvoletno obdobje.

BESEDE → UKREPI → AKTIVNOSTI → REZULTATI

DPOSB 2020-2030 je dokument, ki je nastal na pobudo Ministrstva za zdravje, izhodišča zanj pa so oblikovali člani koordinativne skupine prejšnjega nacionalnega programa za obvladovanje sladkorne bolezni (osebe s sladkorno boleznijo, zdravniki, medicinske sestre, lekarniški farmacevti in drugi pomembni deležniki v procesu obvladovanja sladkorne bolezni), tudi po pogovorih znotraj svojih organizacij. V letu 2020 je potekala javna razprava in potrditev na Zdravstvenem svetu Ministrstva za zdravje. Vlada Republike Slovenije ga je potrdila 24. 6. 2021 in je dostopen na spletni strani <https://www.obvladajmosladkorno.si/>

"Vem, razumem,
skupaj bova
zmogla."

cilji **DPOSB 2020-30**

Krepiti zdravje prebivalstva s poudarkom na sladkorni bolezni z aktivnostmi, ki so komplementarne drugim programom, načrtom in projektom:

- **z zagotavljanjem pogojev za zdrav način življenja in krepitev zdravja** v Sloveniji na področju dejavnikov tveganja za sladkorno bolezen tipa 2;
- **z ozaveščanjem javnosti** o sladkorni bolezni;
- **s podporo skupnostim** (družina, lokalna skupnost, delovna organizacija, regija, država) za aktivno soustvarjanje okolja, v katerem je boljše zdravje omogočeno vsem, še posebej posameznikom z neugodnimi determinantami zdravja;
- **s podporo opolnomočenju posameznika za zdrav način življenja** in s krepitvijo zdravstvene pismenosti z zagotavljanjem dostopnosti programov in drugih ukrepov krepitve zdravja za vse skupine prebivalstva ter z zmanjševanjem bremena zaradi kroničnih bolezni s posebnim poudarkom na ogroženih in ranljivih skupinah.

cilji **DPOSB 2020-30**

B

Odložiti oziroma preprečiti sladkorno bolezen tipa 2 in povečati možnosti za njeno zgodnje odkrivanje pri posameznikih z zagotavljanjem pravočasnega prepoznavanja in strukturirano oskrbo, pri kateri je ukrepanje sorazmerno z ravni tveganja za nastanek sladkorne bolezni tipa 2, ter zagotavljati opolnomočenje in visoko stopnjo zdravstvene pismenosti, posebej prilagojene posameznikom z neugodnimi determinantami zdravja pri:

- osebah z dejavniki tveganja za **sladkorno bolezen tipa 2**;
- osebah **z mejno bazalno glikemijo** oziroma moteno toleranco za glukozo;
- otrocih, mladostnikih in nosečnicah.

cilji DPOSB 2020-30

Zmanjšati zaplete in umrljivost zaradi sladkorne bolezni ter povečati kakovost življenja, vključno z dolgotrajno oskrbo:

- z dostopnostjo do **usklajene, povezane, celostne, nepretrgane, vseživljenjske, učinkovite, varne in kakovostne oskrbe**, ki v odločanje aktivno vključuje osebo s sladkorno boleznijo in temelji na ustrezni organiziranosti oskrbe in spremljanju njene kakovosti;
- z zagotavljanjem pogojev za **krepitev zdravstvene pismenosti** in podporo procesu opolnomočenja za uspešno samovođenje sladkorne bolezni;
- z nepretrganim **strokovnim dograjevanjem znanja** in veščin strokovnjakov, ki delajo v zdravstvu;
- z **usposabljanjem in ustrezno organizacijo delovanja zainteresiranih oseb** izven zdravstvenega sistema, ki lahko s svojim delovanjem bistveno pripomorejo k oskrbi oseb s sladkorno boleznijo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DPOSB
2020-30

